

Rozdział V. UŻYTKOWANIE ZIEMI

Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2002 wykazały znaczny spadek powierzchni gruntów w użytkowaniu gospodarstw rolnych mających siedzibę na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w porównaniu do 1996 r.

Tabl. V. 1. Powierzchnia gruntów oraz struktura ich użytkowania według użytkowników w 2002 r.

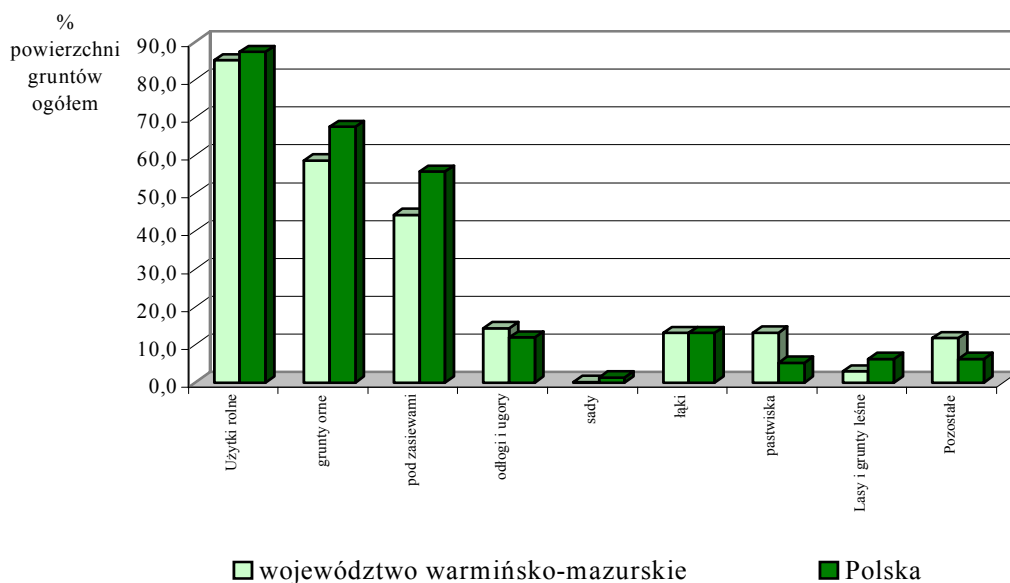
Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		razem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
w hektarach								
Ogółem	2325634	1128358	776874	2789	174109	174586	730099	467176 ^{a/}
Gospodarstwa rolne:	1324213	1128358	776874	2789	174109	174586	39103	156752
sektora prywatnego ...	1142952	979967	684317	2659	147564	145428	33430	129555
w tym gospodarstwa indywidualne.....	985607	894735	616515	2616	139991	135612	31083	59788
sektora publicznego...	181260	148391	92556	131	26546	29158	5673	27197
Grunty różne nie stano- wiące gospodarstw rolnych sektora prywat- nego i publicznego.....	1001421	-	-	-	-	-	690996	310425 ^{a/}
w odsetkach								
Ogółem	100,0	48,5	33,4	0,1	7,5	7,5	31,4	20,1 ^{a/}
Gospodarstwa rolne:	100,0	85,2	58,7	0,2	13,1	13,2	3,0	11,8
sektora prywatnego.....	100,0	85,7	59,9	0,2	12,9	12,7	2,9	11,4
w tym gospodarstwa indywidualne	100,0	90,8	62,6	0,3	14,2	13,7	3,1	6,1
sektora publicznego.....	100,0	81,9	51,1	0,1	14,6	16,1	3,1	15,0
Grunty różne nie stano- wiące gospodarstw rolnych sektora prywat- nego i publicznego.....	100,0	-	-	-	-	-	69,0	31,0 ^{a/}
w procentach ogółem								
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0 ^{a/}
Gospodarstwa rolne:	57,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	5,4	33,6
sektora prywatnego	49,2	86,8	88,1	95,3	84,8	83,3	4,6	27,7
w tym gospodarstwa indywidualne.....	42,4	79,3	79,4	93,8	80,4	77,7	4,3	12,8
sektora publicznego	7,8	13,2	11,9	4,7	15,2	16,7	0,8	5,8
Grunty różne nie stano- wiące gospodarstw rolnych sektora prywat- nego i publicznego.....	43,0	-	-	-	-	-	94,6	66,4 ^{a/}

a/ W pozycji „pozostałe grunty” zawarto również 94884 ha użytków rolnych nie użytkowanych rolniczo (tereny budowlane, rekreacyjne itp.).

W posiadaniu użytkowników gospodarstw rolnych województwa warmińsko-mazurskiego znajdowało się w 2002 r. 1 324,2 tys. ha powierzchni ogółem i w porównaniu z danymi z 1996 r. było to mniej o 127,1 tys. ha (o 8,8%). Areał użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w 2002 r. wyniósł 1 128,4 tys. ha i w porównaniu z 1996 r. był mniejszy o 110,7 tys. ha, tj. o 8,9%. Powierzchnia gruntów ornych w gospodarstwach rolnych wyniosła 776,9 tys. ha i w porównaniu do poprzedniego pełnego spisu rolnego była mniejsza o 90,6 tys. ha, tj. o 10,4%. Powierzchnia sadów w gospodarstwach rolnych wyniosła 2,8 tys. ha i w porównaniu do 1996 roku była mniejsza o 0,9 tys. ha, tj. o 24,3%. Powierzchnia łąk trwałych w gospodarstwach rolnych wyniosła 174,1 tys. ha i w porównaniu do 1996 roku była mniejsza o 7,1 tys. ha, tj. o 3,9 %. Areał pastwisk trwałych w gospodarstwach rolnych wynosił 174,6 tys. ha, tj. o 12,1 tys. ha (o 6,5%) mniej niż w 1996 roku.

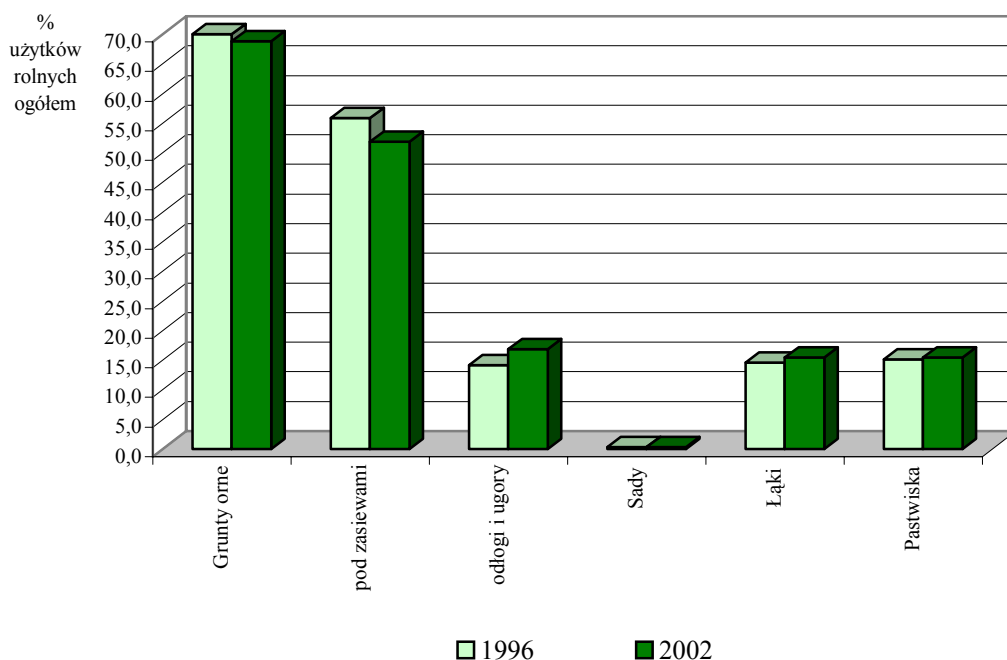
Powyższa sytuacja jest spowodowana użytkowaniem części gruntów w granicach administracyjnych województwa warmińsko-mazurskiego przez podmioty mające siedzibę w innych województwach oraz systematycznym zmniejszaniem się powierzchni gruntów będącej w dyspozycji rolnictwa na rzecz terenów budowlanych, rekreacyjnych czy też działalności pozarolniczej.

Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych według rodzaju użytków w 2002 r.

Struktura użytkowania ziemi przez rolników województwa warmińsko-mazurskiego różniła się dość znacznie od przeciętnej w Polsce. Nasi rolnicy posiadali mniej o 2,2% użytków rolnych, mniej o 3,3% lasów natomiast więcej gruntów pozostałych – o 5,5%. W ramach użytków rolnych rolnicy dysponowali mniejszym udziałem gruntów ornych – o 8,9% oraz sadów – o 1,2%, natomiast zanotowano w województwie warmińsko-mazurskim znacznie większy udział pastwisk trwałych – o 7,9%.

Struktura użytków rolnych według rodzaju w latach 1996 i 2002

W 2002 r. udział powierzchni użytków rolnych w powierzchni ogólnej zmniejszył się o 0,2% w porównaniu do 1996 r.

W strukturze użytków rolnych należących do gospodarstw rolnych zwiększyła się powierzchnia odłogów i ugorów z 176,1 tys. ha w 1996 r. do 190,7 tys. ha w 2002 r.

Powierzchnia odłogów i ugorów w gospodarstwach rolnych sektora prywatnego w 2002 r. wynosiła 116,8 tys. ha (17,1% gruntów ornych), z czego odłogi zajmowały 89,2 tys. ha. Powierzchnia odłogów i ugorów w gospodarstwach rolnych sektora publicznego wyniosła 73,9 tys. ha (79,8% gruntów ornych), z czego odłogi zajmowały 72,7 tys. ha.

Największy udział odłogów i ugorów w powierzchni gruntów ogółem zaobserwowano w gospodarstwach małych do 5 ha użytków rolnych jak i największych – powyżej 1000 ha.

W przekroju terytorialnym największy udział odłogów i ugorów w powierzchni gruntów ornych zanotowano w powiecie olsztyńskim–54,2% natomiast najmniejszy w powiecie nowomiejskim–4,7%.

Oprócz odłogów i ugorów na gruntach ornych rolnicy w 2002 r. nie użytkowali 109,5 tys. ha (31,4 %) trwałych użytków zielonych. Łąki trwale nieużytkowane stanowiły 33,2 % powierzchni łąk natomiast pastwiska trwale nieużytkowane 29,6 % powierzchni pastwisk w gospodarstwach rolnych.

UDZIAŁ POWIERZCHNI ODŁOGÓW I UGORÓW W POWIERZCHNI GRUNTÓW ORNYCH OGÓŁEM

